

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

ה.

עין משפט נר מצוה

א ו מ"י פ"א מהלכות
סנהדרין הלכה ג'
ב ו מ"י פ"ב מהלכות
ע"ז הלכה ד'
ג ו מ"י פ"ג מהלכות
מעשה הקרבנות הלכה
ד ופ"ד מהלכות שגגות
הלכה ו':
ה ו מ"י פ"ד מהלכות
מעשה הקרבנות הלכה
ו' ה"ה שם הלכה ז':
ז ו מ"י פ"ה מהלכות שבת
הלכה ט"ו:
ח ו מ"י פ"ו מהלכות ע"ז
הלכה י"א שם הלכה י"ד סימן
ב סעף ה':

תורה אור השלם

1. ויאמר אל יהושפט
ותחלף אתי לפלחקה
רבות ולעזר ויאמר
יהושפט אל מלך ישראל
במנוי במוך בעמי כעמך
בסוסי בסוסיך.
2. ומלך ישראל
ויהושפט מלך יהודה
שבים איש על פסאו
מלכשים בגדים בגון
פתח שער שמוון וכל
הנביאים מתנבאים
לפניהם: מלכים א כב י
3. והערבים מביאים לו
לחם ויבשר בבקר ולחם
ויבשר בערב ומן הנחל
ישתה: מלכים א יו ו
4. ותבדד שני שרי מרון
את ערב ואת זבד ויהרגו
את ערב בצור עורב
ואת זבד הרגו בקרב זבד
ויהרגו אל מרון ויאש
ערב ואת הביאו אל
דעון מעבר לירדן:
שופטים ז כה
5. והאם יצאו גדודים
וישבו מארץ ישראל
בערב קטנה ותהי לפני
אשת נפתלי:
מלכים ב ה ב
6. דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם אדם כי
יקריב מכם קרבן לך מן
הבהמה מן הבקר ומן
הצאן תקריבו את
קרבונכם: ויקרא א ב

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה מסע וכו'
וגזילה מקודשת אלתעין
שלא עלתה לגבולים
לשם חובה ומביט לא
נפקא אלא שאין יכול
להקיש דס':

שיימה מקובצת

א הא לא קשיא
רישא במומר לכל התורה
מציעתא במומר לדבר
אחד: ב דמשמע הרי אתם
כאומות: ג דכתיב איש
מטובי ישראל וגו'
אשר יקריב קרבנו לכל
נדרים בפרשת: ד עם
הדומים לבהמה מתוך
יחבת עם: ה למעוטי
רובע ורובע כדורשי ליה
בב"ק: ו ומנסך לעבודת
כוכבים: ז כ"ב נ"א בטי'
ומנסך את הין עורב ע"ז:
ח אלא לומר דקרבן אמר
הומנו: ט כ"ב נ"א בטי'
דקרבנו אמר הומנו והיא
לאו קרבנו הוא וכו': י ו עוד י"ל דתרי שבעין ממכם
לגולה המקודשת אצטרף שלם עלתה לשם חובה
דמקרא נדרש לפניו ולאחריו והיינו אדם
וקרבן: ובטי' אתר כחוב נ"א ועי"ל דתרי שבעין
ממכם וגו' מקודשת אישטרין שלא עלתה לו לשם חובה: יא אלא
נותן טעם לדבר אתא דמריבין מומר לדבר אחד:

על פי הדבור שאני. וא"ת ולמאי דק"ל אדלגה הוי ע"פ הדבור
מקשי דהא אמר רב זשר שנעלם מן העין אסור לקמן (דף
ה) ויש לומר דזה היה יודע שהיה סומך ע"פ הדבור ללא משל
עוצד כוכבים קא מייתי אבל לא ס"ד שצא הדבור להסיר האסור
שחיות עובדים לחאב:

קרי' זה נערה וקרי' זה קטנה.
צפרק צתלל דסוטה (דף מו):
דריש וערים שהיו מנוערים מן
המנוות והכא לא שייך למדרש הכי:
דמן נערוך. שם מקוש דכתיב
(צד"ה א ב) למורח נערוך
ולמעמד גור: עורבניים מבעי
ליה. ואף על גב דכתיב עברים
מזרים ולא כתיב עבריים מזריים
התם ליכא למיעוטי: מכא ולא
בולבם לחוציא את המומר. מימה דהא
אילטריך לכדרשנין צריס לולב הגוול
(סוכה דף ג.) אי לפני יאוש אדם כי
יקריב מכס אמר רחמנא והאי לאו
לדיה הוא וי"ל דהתם לאו משום
דמיפוק לן מהאי קרא גוול לפני
יאוש דהאי מציתו נפקא כדאמרין
צמרובה (צ"ק דף טו): קרבנו ולא
הגוול לימת אילמא לפני יאוש ל"ל
קרא כלומר וי יכול להקדיש צימו
אמר רחמנא ולא מייתי התם קרא
דכי יקריב ואלא לומר דקרבן אמר
רחמנא והאי לאו קרבן הוא שאין
ציוו להקדישו לפני יאוש ועוד י"ל
דמתי שמעיין ממכס וגזילה
מקודשת אילטריך (ב) ומציתו לאו
נפקא אלא שנת עלתה לשם מובה:
כדי שיהוו בהם בתשובה. לאו
טעמא דקרא קא דריש אלא נותן טעם
לדבר שדמדינין מהא מומר' לדבר
אחד טפי ממומר לכל התורה כולה ולא
מוקמינן קרא צמילמא אחרימי וקאמר
למומר לדבר אחד צקל יחזור צתשובה
ולכן מקבלין מהא כדי שיחזרו:

המורה עבודת כוכבים שכל הכופר בה כמודה בכל התורה כולה אלא מומר
לאותו דבר וכדריבא מיתבי' מכא' ולא כולבם להוציא את המומר מכא בכא
חלקתי ולא באומות מן הבהמה להביא בני אדם שדומים לבהמה מכאן
אמרו מקבלין קרבנות ממושעי ישראל כדי שיחזרו בהן בתשובה חוץ
מן המומר ומנסך את הין ומחלל שבתות בפרהסיא הא גופא קשיא
אמרת מכא ולא כולבם להוציא את המומר והדר תני מקבלין קרבנות
ממושעי ישראל הא לא קשיא רישא א מומר לכל התורה כולה מציעתא מומר
לדבר אחד אימא סיפא חוץ מן המומר ומנסך את הין ומחלל שבת בפרהסיא
האי מומר היכי דמי אי מומר לכל התורה כולה היינו רישא ואי מומר לדבר
אחד קשיא מציעתא אלא לאו י הכי קאמר חוץ מן המומר לנסך את הין ולחלל
שבתות בפרהסיא יאלמא מומר לעבודת כוכבים הוא מומר לכל התורה
כולה ותיובתא דרב ענן תיובתא והא מהכא נפקא מהתם בנפא

מכא
האי מיעוטא שישראל אשר יקריב קרבן לכל נדרים ונדרים כוכבים
לומר איש איש לרבות העובדי כוכבים שגודרים נדרים ונדרות כישאל וגזי דידהו לא כתיב מיעוטא דלכתובו ולא האדם כי יקריב
קרבן דמשמע ולא כל האדם שמע מינה צכס חלקתי שצטרין מציאין ולא המומריין ולא צאומות שכולן מתנדנין ומקבלין מהס:
זעם הדומה לבהמה. שאין מקיימין את המנוות: מן דכתיב גזי צהמה למעוטי רוצע ונרצע יאהכי דריש ליה צצצא קמא

(דף מ): וצבורות (דף מה). וצבורות (דף נ). ולקמן מפרש לה ואיל: ומנסך את הין. לעבודת כוכבים: אי מומר לדבר אחד קשיא מליעפא.
דקתי מקבלין אסיפא: אלא לאו ה"ק. מקבלין קרבנות ממושעי ישראל צמומר לדבר אחד חוץ מן המומר לנסך את הין ולחלל שבתות דהני חמירי
אלמא מומר לעבודת כוכבים כמומר לכל התורה כולה דמי. האי תנא חמירא ליה שבת כעבודת כוכבים דעוצד עבודת כוכבים כופר בצקציה
והמחלל שבת כופר במעשיו ומעיד שקר שלא שבת הקציה צמעשה צראשית: והא שבת נפקא מהס נפקא. דאין מקבלין קרבן מן המומריין:

לאו קרבנו הוא וכו': י ו עוד י"ל דתרי שבעין ממכם לגולה המקודשת אצטרף דמכיתו לא נפקא. ונ"ב נ"א בתוס'
כ"י ועי"ל דתרי ש"מ וגזילה המקודשת אצטרף שלם עלתה לשם חובה דמקרא נדרש לפניו ולאחריו והיינו אדם
וקרבן: ובטי' אתר כחוב נ"א ועי"ל דתרי שבעין ממכם וגו' מקודשת אישטרין שלא עלתה לו לשם חובה: יא אלא
נותן טעם לדבר אתא דמריבין מומר לדבר אחד:

לא הוה מפליג נפשיה מיניה. לא היה יושפט נזהר ונצל ממנו
משום חשד כלל אלמא אע"ג דמומרי' לעבודת כוכבים היה לא הוי
מומר לכל התורה כולה: כעמי כעמך. דמשמע הרי יאשה
כמותינו דסומכין עליהו: כסוסי כסוסין ה"ג. דלענין אסור והימר
קאמר אלא על כרחך לענין המלמטה
קאמר ליה: בגורין. כי גורן היו
יוצאים צחיצה וצריעות וצאגודה
אי כסנהדרין שאין חושדין זה את זה:
שיהו רואין זה את זה. להיות שומעין
איש את חבריו ומתווכחין זה עם זה
עד שתלם הוראה כהלכה שאילו היו
יוצדין כסורה שלא צעגולה אין צני
לחש כסורה רואין צני סוף שורמו
וכעגולה שלימה לא היו יוצדין כדי
שיחא מקוש לנלאת ולצא: מסייע
ליה. לרצ ענן: על פי הדבור שאני.
שהקציה נערה המירו לפי עשה דכתיב
(מלכים א י) ואת העורבים צויתי
שם ללכלך: ואפרמי מילתא כו'.
צממיה: ודלמא על שם מקומן.
שהיו מזור עורב: מי לא כתיב שאלס
נקרא על שם מקומו ואפילו יחיד ואף
ע"פ שאין מדבר צכל אנשי המקוש
כגון פלשתיס גצעוים אלא צזיש אחד
דכתיב נערה קטנה: וקישא לן קרי
לה נערה. דהציאה צ' שערות וקרי
לה קטנה דמשמע שלא הציאה שמי
שערות: וא"ר פדס. האי נערה לאו
נערה ממש אלא על שם מקומה דמן
נערוך. וה"ג אע"ג דלאו צכל צני
המקוש קאמר שהיה ודאי לכולן לא
גילה שהיה נצחא הנה מ"מ ארכל
למימר דמתי גצני הוו וקראן על
שם מקומן ואין מוכיר שמש: עורביים
מצעי ליה. דלא אחי למטעי צעורביס
ממש: ישראל מעליה הוא. דלגוס
הוא: אי נימא מומר לדבר אחד.
לאחד מכל המנוות לאשמעיין דלא
הוה מומר לכל התורה כולה: צכל
דכתיב נה נמודה צכל התורה.

דכתיב (במדבר טו) וכי תשגו ולא
תעשו את כל המנוות האלה וגו' וילפינן
צהוריות (דף ט). דעבודת כוכבים
מירי: מומר לאוסו דבר. לשחיטה
ולתיאבון ואילטריך לאשמעיין דלא
מינא כיון דרש ציה כהימירא דמי
ליה אלא ודאי כהיסורא דמי ליה
ולתיאבון הוא דעבר עליה וכי מומריין
ליה סכין לא שציק הימירא ואכיל
איסורא: מכא. אדם כי יקריב מכס
קרבן וגזי נדר או נדבה כתיב דהא
כי יקריב משמע כשירצו להקריב:
להוציא המומר. שאין מקבלין נדבמו:
מכא צכס חלקתי. כלומר מדכתיב
האי מיעוטא שישראל אשר יקריב קרבן לכל נדרים ונדרים כוכבים
לומר איש איש לרבות העובדי כוכבים שגודרים נדרים ונדרות כישאל וגזי דידהו לא כתיב מיעוטא דלכתובו ולא האדם כי יקריב
קרבן דמשמע ולא כל האדם שמע מינה צכס חלקתי שצטרין מציאין ולא המומריין ולא צאומות שכולן מתנדנין ומקבלין מהס:
זעם הדומה לבהמה. שאין מקיימין את המנוות: מן דכתיב גזי צהמה למעוטי רוצע ונרצע יאהכי דריש ליה צצצא קמא

וכן הוא אומר (מ"ב ג) מלך מואב פשע צי והיינו מומר. ולקמן מפרש לה ואיל: ומנסך את הין. לעבודת כוכבים: אי מומר לדבר אחד קשיא מליעפא.
דקתי מקבלין אסיפא: אלא לאו ה"ק. מקבלין קרבנות ממושעי ישראל צמומר לדבר אחד חוץ מן המומר לנסך את הין ולחלל שבתות דהני חמירי
אלמא מומר לעבודת כוכבים כמומר לכל התורה כולה דמי. האי תנא חמירא ליה שבת כעבודת כוכבים דעוצד עבודת כוכבים כופר בצקציה
והמחלל שבת כופר במעשיו ומעיד שקר שלא שבת הקציה צמעשה צראשית: והא שבת נפקא מהס נפקא. דאין מקבלין קרבן מן המומריין:

לאו קרבנו הוא וכו': י ו עוד י"ל דתרי שבעין ממכם לגולה המקודשת אצטרף דמכיתו לא נפקא. ונ"ב נ"א בתוס'
כ"י ועי"ל דתרי ש"מ וגזילה המקודשת אצטרף שלם עלתה לשם חובה דמקרא נדרש לפניו ולאחריו והיינו אדם
וקרבן: ובטי' אתר כחוב נ"א ועי"ל דתרי שבעין ממכם וגו' מקודשת אישטרין שלא עלתה לו לשם חובה: יא אלא
נותן טעם לדבר אתא דמריבין מומר לדבר אחד:

(א) סנהדרין (ל"ג ט) שם
קרי. (ב) סוטה מ"א:
(ד) גלילי ד"ן. (ה) ובטי':
משומר. וכן לולב:
(ו) שבעות כט. דריש סה.
קדוש מ"ג. (ז) שבעות
(ט) ולקמן יג: עירובין
ט"ז: (י) כ"ב:
דמשומר. וכן ככה"ע.
(ט) ע"י צמחש"ל מהרש"א
ומהר"ם שני גרסאות,
(י) כ"ב: משומר. וכן להלן.

הנהגות מהר"ב רנשבורג

א ת"ר"ה על פי הדבור
וכי דלא הוי על פי הדבור
כ"ב עיין תפארת שמואל
רנשבורג על מהרש"א:

מוסף רש"י

סנהדרין. אף של כ"ב,
היתה כחצי גורן
עגולה. צעגולה היו
יוצדין כדי שיהו כולן רואין
זה את זה. לפי שאם
היו יוצדין בשורה אחת פני
הראשונים רואין זה את זה,
ועגולה שמה אין יוצדין
לפי שצריך צעלי דעין
והעדים ליכנס לדבר צני
כולם. שיהו טוין רואין
את העדים ומתקדקין
בצחיצה ולא שיהא פני
העדים לשהו ו לאחמיס
לו (נחודין ד"ז). מומר
לערלות. מבעט צמנזה
זו (שער ד'). להוציא
את המומר. דאין מקבלין
קרבנות. דמכס משמע
מקבלין (עירובין ט"ז).
מכא בכס חלקתי.
להוציא את המומר (קטן
יג). מדכתיב האי מיעוטא
גזי ישראל ולא כתיב
כי יקריב מן האדם
קרבן. ש"מ שישראל הוא
דחלק ומיעט מומר, ולא
באומות. שמתקבלין קרבן
ממולם. דתנא איש איש
מ"ל איש איש, לרבות
את הכניסי שגודרי נדרים
ונדרות שישראל (עירובין
ט"ז). דלפלו המינין שצטרין
(קטן יג). שדומים
לבהמה. רשעים שעשו
עמלן כבהמה שאינה
מכרת את צוילה. מתקבלין
מלך קרבן (עירובין ט"ז).
מקבלין קרבנות. של
נדבה. ממושעי ישראל.
דהאי קרא צנדיים ונדבות
משמע. דכתיב כי יקריב
(ט"ז). כדי שיחזרו בהן
בתשובה. דאי דמיון לכו
צריס מן לא דהרי (ט"ז).
אלא לאו הכי קאמר.
מתקבלין קרבנות ממושעי
ישראל המומרים לדבר
אחד. חוץ מן המומר לנסך
את הין או לללל שבת,
דמומר לכל המנוות דמי,
דלמיעוטי ליה חובה ולא
כולם (ט"ז).

רבינו גרשום

דלאו עע"ז הוו: אלא
מעשה כסוסי כסוסין הכי
נמי מן דלא הוו מפליג
סוסי דיהושפט כסוסי
דחאב. הכא נמי מצי
הוריא עלי ועילוי עמי
ההוי עלך ועילוי עמך ועיין אומר לך דיהושפט לא אכיל בהדי אחאב מומר לע"ז הוי מומר לכל התורה: אלא מהכא
ואחאב מלך ישראל כו'. דלא הוה מפליג נפשיה מיניה: נימא מסייעא ליה העורבים מביאין לו לחם. כלומר סייעתא לרב
ענן דאמר מומר לע"ז לא הוי מומר לכל התורה דכתיב והעורבים: אלא על פי דיבור שאני. כלומר גורת הקב"ה הוה ארב
דבר זה במקום אתר אימא לך מומר לדבר אחד הוי מומר לכל התורה כולה: חמורה ע"ז שכל הכופר בה כמודה בכל
התורה כולה דכתיב ועשה אחת מכל מצות ה' איזויה מצוה ששוקלה ככל המצות הוי אומר ע"ז: מיתבי' מכא ולא
כולם להוציא וכו' אדם כי יקריב מכס קרבן לה' בכס חלקתי ולא באומות כלומר